

Miljödepartementet
103 33 Stockholm
m.remissvar@regeringskansliet.se
linn.akesson@regeringskansliet.se
jerker.forssell@regeringskansliet.se

Stockholm 2020-10-19

Kommunalt ansvar för insamling och material- återvinning av returpapper (M2020/01079/Ke)

Sveriges Tidskrifter är en branschorganisation för publicister som verkar inom ett fördjupande ämnesområde. Vi organiserar ca 350 tryckta och digitala tidskrifter och representerar därmed mellan 70 och 75 % av branschens totala omsättning om 7.1 miljarder kronor. Tidskriftsbranschen sysselsätter 4 200 personer, varav 56% är journalister.

Sveriges Tidskrifter är medlem av Papperskretsen inom Pressretur.

Sveriges Tidskrifter har givits tillfälle att svara på rubricerad promemoria och vill anföra följande.

Sammanfattning

Sveriges Tidskrifter tillstyrker förslaget i promemorian om att upphäva producentansvaret för returpapper. Vi instämmer i allt väsentligt med de förslag och slutsatser som redovisas i promemorian.

Våra medlemmar är fortsatt starkt beroende av pappersutgivning. Hela 71 % av våra medlemmars intäkter kommer från pappersutgivning. Den tidigare föreslagna returpappersförordningen skulle ha drabbat vår bransch hårt i form av ökande kostnader, med nedlagda tidskrifter eller glesare utgivning som

följd. En mångfald av starka och oberoende medier i hela landet är en förutsättning för vår demokrati.

Sveriges Tidskrifter tillstyrker att promemorians förslag ska träda i kraft senast den 1 januari 2022.

Bakgrund

I Sverige utkommer över 4000 olika tidskriftstitlar, som tillsammans erbjuder en enastående mångfald av kunskap, åsikter och perspektiv. Branschen omsätter 7,1 miljarder kronor årligen och befinner sig mitt i den digitala omställningen med minskande intäkter och krav på stora digitala investeringar som följd. Branschens omsättning minskade mellan 2018-2019 med sju procent. Minskningen mellan 2019 och 2020 förväntas bli än större, då coronakrisen har inneburit ytterligare tryck på landets tidskrifter. Kostnadspressen är enorm.

I kapitel sex i promemorian ges en beskrivning av tidningsbranschens utmaningar. Beskrivningen fokuserar på dagspressen situation. Även tidskrifter har en samhällsbärande funktion och står för den ledande nyhetsbevakningen på en rad specialområden. I mångt och mycket stämmer promemorians beskrivning av tidningsbranschens utmaningar också med situationen för våra medlemmar. Dock går förflyttningen av läsande från papper till digitalt långsammare för tidskrifternas del av branschen. De allra flesta av våra medlemmar är heller inte berättigade till mediestöd.

Cirka hälften av våra tidskrifter ges ut av någon form av medlemsorganisation. Större kostnadsökningar riskerar för dessa tidskrifter att medföra kraftiga inskränkningar i kvalitet och utgivningsfrekvens, då det för tidskrifter som är en del av en medlemsförmån, ej är möjligt att kompensera för merkostnader genom att höja priset.

Den digitala omställning som pågår och har pågått det senaste decenniet, för med sig fallande intäkter både i form av sjunkande upplagor, men även snabbt minskande annonsintäkter. Det dramatiska tappet av annonsintäkter som branschen sett, beror till största delen på att globala aktörer som Google och Facebook tar mycket stora delar av annonskakan. En majoritet av landets tidskriftsutgivare brottas med vikande lönsamhet vilket gör att vår bransch har svårt att klara av den typ av kostnader som producentansvaret för med sig. Konsekvensen av kostnadsökningar som dessa skulle bli nedläggningar av titlar, neddragen periodicitet och/eller färre publicerade sidor med journalistik. Viktiga nischer på marknaden hade i det scenariot riskerat att stå obevakade.

Förslagen i promemorian

8.1 Producentansvaret för returpapper upphävs

Mot den bakgrund som beskrivs ovan menar Sveriges Tidskrifter att ett upphävande av producentansvaret är av största vikt. Promemorian understryker korrekt att det ytterst är en fråga om att skapa förutsättningar för en stark demokrati och det fria ordet.

Sveriges Tidskrifter delar uppfattningen, att även direktreklam skall omfattas av det upphävda producentansvaret. Det är vanligt med annonsbilagor som en del av våra medlemmars produkter och det är troligtvis omöjligt att skilja dessa från traditionell direktreklam. I promemorian anges att 5,9 procent av det tidningspapper som sätts på marknaden nyttjas för tryck av direktreklam. Denna siffra är inte korrekt. Avfall Sverige har tidigare uppgivit att andelen är 50 procent. Inte heller detta är korrekt; den siffran tror vi härrör från en plockanalys i ett område där tidnings-försäljningen är mycket låg. Pressretur beräknar att direktreklamens andel av pappersförbrukningen för hela landet är ca 20 procent. Denna siffra anser vi är mer korrekt, då den baserar sig på leverensvolymmer.

8.2 Utsortering, insamling och hantering av returpapper

Sveriges Tidskrifter tillstyrker den definition av returpapper/tidningspapper som anges i promemorian på sidan 36.

8.6 Ikraftträdandet

Sveriges Tidskrifter tillstyrker promemorians förslag att de nya reglerna ska träda i kraft senast den 1 januari 2022.

Den nuvarande returinsamlingen beräknas gå med förlust redan under innevarande år. De nuvarande ägarna har varit tydliga med att de inte ämnar driva systemet vidare efter den 31 december 2021. Det är bråttom att fatta beslut om ikraftträdandet. Vi riskerar annars att stå utan ett insamlingsystem den 1 januari 2022.

Stockholm 2020-10-28

Kerstin Neld

Vd Sveriges Tidskrifter

Helle Klein

Ordförande Sveriges Tidskrifter